

Presja czasu była większa niż było to konieczne

- W styczniu FHI powiedział, że wirus dotrze do Norwegii
- W lutym dyrektor służby zdrowia powiedział, że możliwe jest wprowadzenie surowych obostrzeń.
- Jednak brak śladów na to by przed lockdownem rozważano konsekwencje społeczne
- Przed 12 marca żadne inne ministerstwa nie były zaangażowane.
- Decyzja z dnia 12 marca powinna była zostać podjęta przez rząd

Koronakommisjonen

Kommisjonen er oppnevnt i statsråd 24. april 2020

Sposób władz na radzenie sobie z pandemią koronawirusa

Komisarz Stener Kvinnsland

Oslo 14 kwietnia 2021

Ocena, kiedy kryzys wciąż trwa

- Kryzys który nie ma sobie równych
- Wszyscy są nim dotknięci, ale nie po równo
- Dzieci i młodzież obarczone wielkim ciężarem, bezrobocie gwałtownie wzrosło
- Nadal nie wiemy, jakie będą długofalowe konsekwencje pandemii

NOU 2021: 6

Działania władz w związku z pandemią koronawirusa

- Kompleksowe sprawozdanie
- Badanie i ocena
- Wyniki, oceny, doświadczenia na przyszłość i zalecenia
- Komisja jest jednomyślna we wszystkich częściach sprawozdania
- 17 głównych przekazów – rozdział 2.2 w sprawozdaniu

Nasza praca

- Niezależna komisja powołana 24 kwietnia 2020 r.
- Bardzo szeroki zakres działania:
 - gruntowny i kompleksowy przegląd postępowania rządu
 - sprawdzenie wszystkich istotnych aspektów postępowania
- Ograniczenia prac
- Forma pracy:
 - posiedzenia komisji, w większości cyfrowe
 - kontrola dokumentów, opinie, wywiady, zlecenia zewnętrzne

Postępowanie – niektóre wyniki

Ogólnie rzecz biorąc, władze dobrze poradziły sobie z pandemią

- Politycy i władze służby zdrowia wykazali inicjatywę i szybko zmienili sposób działania, gdy liczba zakażeń gwałtownie wzrosła w marcu 2020 r
- Mniej zgonów i mniejsze spowolnienie gospodarcze niż w innych europejskich krajach

Nie udałooby się bez postawy ludności

- Norweskie społeczeństwo było dobrze przygotowane na kryzys
 - Opieka zdrowotna jest dostępna dla wszystkich
 - Siłą jest norweski model społeczny
 - Obywatele mają duże zaufanie do siebie nawzajem i do władz

Biorąc pod uwagę ówczesną sytuację, w dniu 12 marca 2020 r. podjęto odpowiednie decyzje dotyczące inwazyjnych środków kontroli zakażeń.

- Liczba zakażeń gwałtownie rosła i były zakażenia, których nie można było monitorować
- Rosnące niepokoje wśród ludności i malejące zaufanie do władz
- Właściwie przystąpiono do podejmowania decyzji, nie czekając na większą wiedzę

Politycy naciskali na lockdown 12 marca

- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów nalegała na kompleksowy pakiet działań
- Minister zdrowia nalegał na kompleksowy pakiet działań
- FHI (Norweski Instytut Zdrowia Publicznego) wstrzymał się - nie chciał równie inwazyjnych obostrzeń
- Helsedirektoratet (Urząd ds. zdrowia) chciał interwencyjnych obostrzeń, ale ich nie przygotował

Poinformowani, ale nieprzygotowani

Rząd wiedział, że pandemia jest kryzysem krajowym, który był wielce prawdopodobny i który miałby najbardziej negatywne konsekwencje

To poważna porażka, że nadal nie był on przygotowany, gdy nadeszła pandemia COVID-19

Ponowne otwarcie było lepiej zaplanowane niż lockdown, ale...

- Rząd nie miał planu powstrzymania importowanych zakażeń jesienią 2020 r.
- Rząd stworzył przepisy dotyczące pracujących podróżnych bez dobrych systemów sprawdzania, czy są one przestrzegane
- Przeciążone gminy miały obowiązki nadzorcze
 - Kiedy Arbeidstilsynet przejęła te obowiązki, odkryto poważne rozbieżności
- Kiedy rząd wprowadził bardziej rygorystyczne kontrole graniczne, brak było narzędzi do ich wdrożenia

Niejasne role

- Ministerstwo Zdrowia i Opieki nadało Helsedirektoratet rolę koordynacji działań sektora zdrowia, ale samo było daleko na drodze do koordynacji
- FHI i Helsedirektoratet wchodziły sobie w drogę
 - FHI wykroczył poza rolę dostawcy wiedzy
 - Helsedirektoratet nie był w stanie pełnić roli władz w zakresie kontroli zakażeń
- Minister zdrowia po raz pierwszy określił role 11 grudnia 2020 r.
- Pomimo niejasnych ról, dobrze współpracowali

Rząd poświęcił za mało uwagi gminom

- Gminom powierzono dużo większe zadania niż te, na które mogły być przygotowane
 - Zwalczenie wirusa i TIMK *na dłuższą metę* nigdy nie były częścią planów
- Konferencje prasowe rządu były długo jedynym źródłem informacji dla gmin, co miały natychmiast wdrożyć
- Gminy nie otrzymały niezbędnego wsparcia w realizacji TIMK
- Rząd położył największy nacisk na szpitale przy dystrybucji sprzętu do kontroli zakażeń
- Dużo czasu zajęło stworzenie pola do zadbania o gminy

Przygotowanie i gotowość – niektóre wyniki

Brak gotowości na kompleksowe środki kontroli zakażeń

- Ustawa o zwalczaniu zakażeń daje możliwość zamknięcia dużej części społeczeństwa
- Rząd nie był jednak przygotowany do *zastosowania takich środków*:
 - nie znajdujemy żadnych scenariuszy
 - nie znajdujemy żadnych planów
 - nie znajdujemy żadnych ćwiczeń

Rząd nie miał ogólnej oceny dotyczącej tego, co pandemia będzie oznaczać dla społeczeństwa

- Sektory dokonały oceny ryzyka i przedstawiły plany radzenia sobie z kryzysami
- Rząd nie rozważył, w jaki sposób konsekwencje w każdym sektorze wpływają na siebie nawzajem
- Sektory przewidziały od 25 do 40 procent zwolnień lekarskich. Najwyraźniej nikt nie zastanawiał się, w jakim kryzysie znalazłby się wówczas kraj.
- Nawet bez lockdownu społeczeństwo prawie by się zatrzymało. Nie znajdujemy żadnych planów ani scenariuszy, które uwzględniają taką sytuację.
-

Krytyczne braki sprzętu ochrony przed zakażeniami

Rząd wiedział, że z dużym prawdopodobieństwem trudno będzie uzyskać sprzęt do ochrony przed zakażeniami podczas pandemii

Niemniej jednak magazyny były puste

Nie bacząc na własne ostrzeżenia

- Zarówno w ocenie epidemii SARSu z 2003 r., jak i epidemii wirusa ebola z 2015 r. ustalono, że na całym świecie może zabraknąć sprzętu do ochrony przed zakażeniami
- Niemniej jednak, jedynym planem był zakup sprzętu na rynkach światowych w zwykły sposób
- Władzom udało się pozyskać sprzęt w sposób nietradycyjny
- Gdyby sytuacja epidemiologiczna w Chinach była w fazie, co reszta świata, sytuacja byłaby bardzo krytyczna

- Kolejny kryzys może wyglądać zupełnie inaczej
- Wnioski wyciągnięte z tego kryzysu nie są automatycznie aktualne przy następnym kryzysie
- Pandemia się nie skończyła
- Wiele okoliczności nie da się ocenić, dopóki pandemia się nie skończy

